

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Társadalmi életünk.

III.

Egyet és iskola aránylag a vidék egy városában sincs annyi, mint Kolozsváron. Az egyetekkel vállainkra hárított társadalmi adó ugyszólván elviselhetetlenné vált. Meg is látszik az egyebek között abban, hogy három új, s tényleg működőknél sok tekintetben jelentősebb működésű egyesület itteni fiókjainak megalakulására irányzott felhívásaink már visszhangra sem találtak. Nem sikerült megalakítani a „Nemzeti Szövetség” fiókját, nem talált visszhangra Hock Jánosnak a vidék valamennyi nagyobb városa által melegen üdvözölt és felkarolt ismert felhívása sem, a melyet a Nemzeti Salon érdekében intézett a vidéki városok közönségéhez és pang a „Vidéki Hirlapírók Szövetségének” ügye is, a melynek aegise alatt pedig még a „kis Bécs” nevével hivalkodó Temesváron is nagyobb szabásu mozgalom indult meg.

E mellett hanyatlást mutat a létező egyetek legtöbbjének eddigi működése is. És mindez a fogyatkozott érdeklődésben találja magyarázatát. Talán az „Erdélyi Irodalmi Társaság” és az Erdélyi Kárpát Egyet” képeznek valamennyire kivételt. Valóban kár, hogy az előbbi a közönség eddighiven megőrzött és felolvasásai iránt mindig élénken nyilvánult érdeklődését nem tudta egy magasabb célra kamatoztatni. És sajnálatos, hogy azt a törekvést, a mely a EKE-t lelkesíti, egyebekben felül a városi hatóság is lanyhán veszi.

Kolozsvárt az erdélyi turista mozgalom központjává tenni: igen nemes, küzdésre méltó feladat. De, higgyék el az illetékesek, hogy ennek van egyetlen új csak nem is első rendű tényezője egy Kárpát-mozgalom, hanem igen is elengedhetlen feltétele, ha Kolozsvár maga az ő egészségügyi viszonyaiban olyan központtá tétetik, a mely ugyszólván kifejező képviselő mondat, a mivel az erdélyi részek e tekintetben rendelkeznek.

Am mit szöjlünk ebből a szempontból ahoz, hogy messzebb fekvő üdülő helyeink kényelmessébe megközelíthetőségére ugyszólván mit sem áldozott városunk? És mint ahoz a szinte felháborított intézkedéshez, a mely szerint egyetlen könnyen megközelíthető üdülő helyünkön: a sétatéren állandó levegőadóval bosszantják a közönséget?

A mi az iskolaügyet illeti, reá mutattunk már arra, hogy az iskolák

száma milyen tekintélyesen nagy. De ha igazságosak akarunk lenni, be kell ismernünk, hogy az iskolák felállításánál sem jártunk el kellő öntudatossággal. Elég erre bizonyítékul, hogy felsőbb leányiskolát állítottunk be akkor, mikor még nem volt polgári leányiskolánk. Hódoltunk egy divatos áramlatnak és létesítettünk luxus-iskolát, mikor a valódi és tényleges szűkségletnek nem tettünk eleget. E mellett elmulasztottuk a polgári iskolának reáliskolává, esetleg felsőbb iparszakiskolává leendő kifejlesztését, sőt megszakítva a jelzett iskola és a régi felsőbb kereskedelmi iskola közti szerves összefüggést: áldozatok árán egy olyan intézmény létesültét segítettük elő, a mely legkevésbé szolgálja azt a célt, a melyért keletkezett. (Amiért különben nem az intézmény és nem is az ötképviselek a hibásak.)

És ujabban a tandíj felemelésével blamáljuk magunkat!

Mindezek elmondásával pedig csak futólag kívántuk érinteni társadalmi életünk nevezetesebb bajait. Az elmondottakat röviden rekapitulálva, constáljuk a következőket:

Társadalmunk nem egységes és ennél fogva nem erős. Polgárságunkból hiányzik az igazi polgári öntudat, a mult kegyeletes ápolása és a jövő feladatainak felfogása. Közügyeink iránt ezért nem nyilvánul intenzív érdeklődés.

Az állami terhek és a még ezeknél is sok tekintetben súlyosabb városi követelek és a külön társadalmi adó alatt már-már összeroskadó törzs polgárság hovatovább képtelenebb teljesíteni feladatát, az új elemekben pedig nincs meg sem az akarat, sem a képesség átvenni a gazdálanná lett munkát.

A pauperismus hihetetlen arányokat ölt.

A társadalmi élet pedig nélkülözi az egységes irány és öntudatos vezetést.

Mindezek kedvezőtlen kilátást nyujtanak a jövőre, a melyben pedig a városok feladata növekedni fog.

Ne vegyük hát türes zsrőtőlódésnek a „kis Athén” szellemi életének hivatott vezérei, ha a „videant consules” jelszavát harsogtatjuk felejük.

Nem szemrehányás az ez lenni, hanem annak a mindennapi tapasztalatok eredményében megerősödött meggyőződésnek őszinte kifejezése, hogy az erdélyi részek vezérvárosának társadalmi élete nem jó uton van.

V. A.

Exlex buzaárak.

— Négy cikk. —

Irtá: Baross Károly.

Pilis-Szántó, jun. 19.

Az örlési engedély eltörlése.

III.

Hogy a magyar gabonaforgalommal a törvényes állapot bekövetkezzék, oda az örlési engedély teljes eltörlése, vagyis az szükség, hogy idegen buza Magyarországon sem adás-vétel, sem fogyasztás tárgyát vámentesen ne képezhesse és tariffakedvezményekben ne részesülhessen.

A fenti árkimutatásból láttuk azt, hogy a magyar buza ára daczára minden mesterkedésnek, már nem a paritás szerint alakul.

Hogy ez az örlési engedély daczára bekövetkezhetett, ennek első sorban oka volt 1897. évi rossz termésünk, a mikor sőt még az 1898-ik évben is, a monarchia fogyasztása is igényelt 1.5—2 millió q idegen buza behozatalt.

De az is igaz, hogy ez az ex-lex állapot következtében vámentesen bejött buza még mindig nyomást gyakorolt az árakra és ezért nem emelkedett felül a külföldi jegyzéseken a magyar buza ára.

Ha az örlési engedéllyel a malmok vissza nem élhetnek, hanem minden behozott q buza után, a mint az a határon keresztl jön, előre le kellene az egész vámot fizetni; ha nem volnának a román buzáknak Magyarországon még ma is tariffakedvezményei, vagyis ha a törvényekben előirt 2—2 frt 40 kr. védelme a magyar termelésnek érvényesült volna, ma a buza árának Budapesten legalább is 11.50—12 frtnak kellene lenni.

Hogy mit jelentene ez a gabonaár az idén Magyarországon, a mikor tűrhető termésre vannak kilitásaink, azt bővebben fejtegetni felesleges.

De hát ilyen ex-lex állapotban, a mi-ben mi ma is élünk, nemcsak ez az óriási előnyünk nincsen biztosítva, hanem veszélyeztetni a kormány az eddigi eredményeket is.

Nemcsak hogy nem követeli az örlési eljárásnál, a kivitelnél az azonosságot (a mint azt a törvény előírja) és ez által lehetővé teszi, hogy hat hónapon belül vámentesen, tariffakedvezménybkkal ma is külből két millió q román buza nyomja a magyar piacot; de törvénytelenül Budapesten bármily kereskedőnek is szabad-raktárak engedélyezvén, eltűri, hogy százezernyi q vámentesen beraktározott buza börmizanóverek alapját képezhesse a magyar buza ellen.

Erre a példa az idej tavasz volt, a

mikor a malmok ország-világ láttára csináltak a hadjáratot a börzén a gazdák ellen, lenyomva az őszi buza árát egyszer 7 frt. 90 kr-ra.

Persze beletörött a késük, de ez nem a törvények szigorú, becsületes, végrehajtásán, hanem azon mulott, hogy az Ur Isten Romániának rossz termést adott.

Az idej tavasz azonban meglaníthatott minden gondolkodó embert arra, hogy az örlési engedély csak azért kell a malmoknak, hogy a hat havi leszámolási idő és a szabadraktárak korlátlan felhasználásával hajszát indítsanak buzaáraink ellen.

Az egész örlési engedélynek a malmok különben is csak ezt a törvénytelen előnyt veszik igényb. Ők ma elenyésző csekély mennyiségű lisztet visznek ki, de azért óriási mennyiségű vámentes buzát hoznak be, arra spekulálva, hátha sikerülnek a börmemanóverek úgy mint 5—6 év előtt, hátha ismét lerombolják a gabonaárakat, s az alacsony árak mellett ismét sikerül ki-vinniök.

Törekvéseik hajótörést szenvedtek s bár megakadályozták a magyar árak szabad fejlődését, de a „paritást”, a mely a nagyban való kivitelnek alapfeltétele, többé hála Istennek visszaállítani nem lesznek képesek és így nem is lesz többé kivitelünk, a mi csak a magyar buza lényeges árcsökkenésének árán volna elérhető.

Ebből pedig nem kérünk,

De azért az örlési engedély mai gyakorlata és a szabadraktárak még mindig óriási fegyver a gazdák ellen a malmok kezében és kellőleg meg nem róható a magyar kormány-nak az a mulasztása, hogy a kiegyezési törvények keretében ezt a kérdést véglegesen meg nem oldotta, és tudva tovább tűr olyan törvénytelen állapotokat, a melyek a magyar gazdáközönségnek s így az országnak, épp egyedül nagy gabonafogyasztó piacunk Ausztria javára, évenként sok milliójába kerülnek. Pedig ebben a kérdésben az osztrákok nem képeztek akadályt, hanem igenis ez az engedékenység nem egyéb, mint a magyar börmzemalmoknak, lényegében hiábavaló, az országra padig káros dédelgetése.

Az egyik osztrák lap azt írja, hogy a két kormány abban állapodott meg, hogy 1901. évi július hó 1-én óhajtja megszűntetni az örlési engedélyt; egy magyar, a kormányhoz közel álló újság pedig azt, hogy még nem állapodtak meg.

Nem tudom, mi-ben áll a dolog, de azt igen, hogy az örlési engedély fentartása, 38—40 millió q évi termést véve fel, a magyar buza értékének 60—80 millió forint évi kevesbülését jelenti, a miből Ausztriába való 7—8 millió q. készpénzen eladott ki-

szegényeket és a szerencsétleneket uton-utfélen segítette, vigasztalta. Hogy milyen fejlődési módon osztogatta az adományokat a szerencsétlenek vigasztalására, jellemzi azt a következő eset, mely az angol tengerparton történt 1887-ben. A királyné egy reggel ott sétált a parton s gyönyörködött az egymásra tornyosuló hullámok játékaiban. Egyszerre népesödületet pillantott meg s azonnal oda-sietett, hogy megtudja: mi történt.

A hajósok egy matröz holttestét halászták ki a vízből. A szerencsétlen véletlenül beleesett a tengerbe a hajójáról és ott veszett. A királyné, mikor megtudta a hajósoktól, hogy a matröz özvegyet és több gyermeket hagyott hátra nagy szegénységben, azonnal utnak indult, hogy segítsen rajtuk. Az özvegynek, a ki még nem tudott a szerencsétlenségről, gyöngéden adta tudtára a szomorú hírt s vigasztalta, erősítette a kétségbeesett asszonyt.

Imádkozzék az uráért — mondotta neki. — Az árvákról gondoskodni fogok.

Még aznap hatszáz font sterlinget — a mi pénzünk szerint hétezerkétszáz forintot küldött az özvegy asszonynak. A hajósok iránt különös nagyszabásu szimpátiával viseltetett a királyné, mert igen nagybecsülte bennük a rettenthetetlen bátorságot.

Ő maga is hidegen nézett farkasszemet a széleslyes tengerrel s ha utközben vihar támadt, oly nyugodt maradt, mint akármelyik viharezett matröz. Egyizben, a mikor Madeira szigetéről hazafelé utazott, óriási vihar kerekedett, mely úgy dobálta a jaktot, mintha dióhéj lett volna. A királyné teljes lelkéből

telünket tekintve, az osztrákoknak ajándékozunk évi 14—16 millió forintot.

Ezzel azután le is romboljuk a kiegyezésnek minden gazdasági előnyét.

És ez mind csak azért van, hogy 2—3 budapesti malom meg ne bukjon és kivi-hessen Angliába olesón, 7—800,000 q. finom lisztet.

Ha valaha, hát most van itt az ideje annak, amikor már teljesen kimutathatólag, minden magyar gazda zsebére megy a kérdés, amikor legalább két forintot rabolnak el a malomvisszaélések minden megtermelt métermáza buza árából tőlünk, mondom, itt a tizenkettedik óra, hogy a magyar gazdáközönség mind egy szálal felálljon és félretéve minden mellékteketet, követeljünk jogot, törvényt és igazságot a gazdasági politikában is és tiltakozzunk az exlex buzaárak ellen.

Utóljára is kell, hogy Magyarország kormánya meghallgasson bennünket és végtére is meg kell, hogy szünjön az örlési engedély.

Majláth püspök körutja.

Zágon, jun. 21.

Diszes ünnepek folytak le Zágonban gróf Majláth püspök látogatása alkalmával. A főpásztor 19-én d. u. 5 órakor érkezett Zágonba, 50 lovasból álló banderium s számos kocsi ment a község határáig a főpap elé, a lovasok mindannyian egyforma székely öltözetben rukkoltak ki; sőtét, rövid kabát, fehér posztónadrág, pörge kalap sattal. A czizmaszárakba apró nemzeti zászló tűzdelve. Imreh Benedek állami tanító vezette a festői csapatot. A hátriszélen a község nevében Cseh Ignác közs. jegyző fejezte ki örömet a felett, hogy ő méltósága fáradságos hosszú utjában szerencsésen megérkezett körünkbe, biztosítva ő méltóságát a legszivesebb fogadtatásról. A főpap rövid, megleghangú köszönettel viszonzotta a szives fogadtatást, mire megindult a diszes menet Zágon felé. Elöl és oldalt a lovasok haladtak. Hollaty Attila főszolgabíró fogata utján jött a püspöki fogat. Azután Bálint László főesperes s a püspök kíséretében levő többi papok, utánok a zágoniak fogatai.

A község végében nemzeti zászlókkal, magyar czimerrel, fenyőgalyakkal dusan díszített s nagyon szép diadalkapu volt felállítva „Isten hozott” felirattal. Itt óriási közönség jelenlétében a zágoni római katolikus egyház főgondnoka, báró Szentkeresztly Zsigmond, kolozsvári törvényszéki elnök, lelkes éljenzések között nagyszabásu beszédben üdvözölte a püspököt. Szíveslyes válasz után, melyben a főpap áldást kért a község lakóira vallás- és nemzetiességi különbség nélkül, megindult a nagy sokaság a róm. katolikus templom felé, hol Tallyán Miklós helybeli róm. katolikus lelkész fogadta a főpásztort. Szép jelenet következett most. A templomba induló püspök előtt fehér ruhába öltözött kis

gyönyörködött a vihar hatalmas látványában s hogy jobban megfigyelhesse a habok játékát, erőnek-erejével a fedélzetre ment, hiába könyörgött neki a kapitány, hogy maradjon a kabinjában, mert a hullámok könnyen elsodorhatják, de ő nem engedett, s odaköltötte magát az árboczhhoz, s nem törődött a rajta minduntalan át-át csapó hullámokkal és a metsző, hideg széllel, gyönyörködött tovább a viharos tengeren.

Hányszor ismételnem már — mondotta a hajósoknak, — az én vélekedésemet az ember életéről? Addig élünk, a meddig Isten akarja, hogy éljünk s ha nekem küldetésem van ezen a földön, a Gondviselés megóv minden bajtól.

E szavak szépen jellemzik a királyné önálló egyéniségét.

Hilary.

— A „Tüvisek és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: AMICA.

XIX.

(Folytatás.)

(39)

Bár gyermek volnék most is, — válszólám halk hangon.

— Ismét szeretne velem énekelni? — kérdé. Valami jobbat tesztek annál magáért; magának énekelek. Itt van egy kis dal, melyet én tettem zenére.

Lord Aberdale élénken lépett előre: de Lady May kedves tiltakozó mozdulattal emelte fel a kezét.

— Nem, Mylord, — mondá; ez a dal az én koszorus költőmnnek szol.

Lord Aberdale nevetett és ismét hátra-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Június 27.

Erzsébet királynéről.

Megdiesült Erzsébet királyasszonyunk változatos életének sok olyan jellemző epizódja van, a melyekről nem tud a világ. A The martyrdom of an empress című most megjelent angol könyvben, a melyet királyasszonyunknak egy bizalmas barátja írt, számos ilyen ismeretlen epizód van megírva. E könyvből bemutatjuk most királyasszonyunk életének következő érdekes epizódjait:

Erzsébet királyné, mikor Gödöllőn tartózkodott, nagy kedvvel tanulmányozta a cigányok életmódját és szokásait. A cigányok, akikkel sok jót tett, a szó szoros értelmében bálványozták őt s a lakodalmakkal is rendszeren vártak addig, a mig nagylelkű pártfogójuk megérkezett Gödöllőre. A királynénak ugyanis nagy gyönyörűsége telt a cigánylakodalom furcsaságaiban és poétikus epizódjaiban. A cigánymuzsikáért pedig való-sággal rajongott s nem győzte azt eléggé dicsérni a külföldön való tartózkodása alkalmával. Természetesen fölkelte a külföldi arisztokraták figyelmét is a magyar cigányok gyönyörü játéka iránt. Az ő magasztáló szavainak hatása alatt egy ízben nagy arisztokrata társaság gyűlt össze a külföldről a Bánátnban, hogy meghallgassa a cigányok nótáit. — A társaság E. Lajos herceg vendége volt és kíváncsian várta már, hogy megszólaljon a

barna fiuk száraz fája, melyről olyan nagy lelkesedéssel beszélt a királyné.

A hercegei vendégei tisztelőre fényes ebédet rendezett, mely ugyancsak hosszúra nyúlt ám — másnap reggelig tartott. A társaságot ugyanis annyira felvillanyozták a cigánybanda tüzes nótái, hogy estére amolyan magyaros, csárdabeli dárdid kerekedett, a fényes teremben. A férfiak és a nők marokszámra dobálták a pénzt a cigányoknak s mikor valamennyi tárcza kiürült már, az ékszerekre került a sor. Aranyórát, gyémántos gyűrűt, karpereczet egymásután dobálták a cigányoknak a nők és a férfiak. Reggelre a társaság egyetlen tagjának sem volt sem pénze, sem ékszere. A cigányok a szó szoros értelmében mindenikből kimuszikálták őket. A nők még a fülbevalóikat is odaadták nekik.

A királyné nagyon szerette a gyermekeket. Az 1873-iki bécsi kiállításon szemébe ötlött egy Mahmud nevű arab fiúcska, aki az egyiptomi misszióval érkezett Bécsbe. A fekete arcu Mahmud szomoruan üldögélt a kairói pavillonban; megártott neki a szokatlan időjárás és betegeskedni kezdett. A királynénak megesett a szíve a kis hazátlanon s szolgálatába fogadta őt. Ott éldegélt ezután Mahmud a fényes palotában s játszótársa volt Valéria főhercegnőnek, a kivel együtt karöltve látható egy fotográfián, a melyet a királyné emléktárgyai között őriznek. Az arab fiu azonban nem bírta ki az európai éghajlat mostohaságait s néhány év múlva meghalt. Betegsége alatt maga a királyné ápolta őt odaadó gondoskodással.

Kolozsvár, 1899.

leányok haladtak s kosárájukból mindaddig hintették a virágokat a főpap lábai elé, míg az a templomban elfoglalta helyét. Mikor belépett a templomba, a karban Nagy Imre ref. énekevezér vezetése alatt egy kitűnő vegyeskar ajkán felhangzott az alkalmi szép dal: „Isten hozta hű nyájához a főpásztort és atyát”. A kíséretből egy pap szöszékre lépett s ismertette a püspök utazásának célját. Később a püspök foglalta el a szézeket s felkérte a híveket a gyónásra s a következő nap délelőtti tartandó bérnálásra. A gyónás csaknem ötletig tartott.

Este kilencz órakor, óriási közönség jelenlétében faklyásmenetet rendezett a község a főpap tisztelőre. A faklyások nagy falkörben vették körül a papi lakot. A „földmíves-zenekar” Szóts Albert vezetésével „Imát” játszott. A „dalkör” Nagy Imre vezetésével mellett élénkelte Kreizernek a „Központi” című dalát, mire Szóts Albert a község élénk tetszése mellett remek beszédben adott kifejezést a püspök látogatása felett érzett örömlöknek. Az adott szívélyes válasza a hatalmas élénkelést a dalkör: „Eljen, eljen! ő” tussa végezte be. Előkelte még a dalkör „Az erdő alkonya” című szép dalt. A püspök az ének és zenekar vezetőséghez menve, meleg köszönetet mellett nyilvánította ki nagy tetszését a hallott ének és zenészeknek felett, kijelentvén, hogy városokban is ritkán hallani ilyen remek dal és zene előadást. A szerenád a zenekar indulásával ért véget.

Másnap, 20-án már reggeli 9 órakor kezdetét vette a mise, mely alatt felváltva a férfi és vegyes énekkar adtak elő gyönyörű egyházi énekeket. Mise után a helybeli plebánus mondott tartalmas egyházi szónoklatot. Ezután a bérnálás következett.

Délben a papi lakon fényes ebéd volt, melyre a község intelligenciájából felekezeti különbség nélkül többen voltak hivatalosak. Délután a katolikus felekezeti iskola vizsgáján volt jelen a püspök. Elismeréssel adoztak Baka Antal tanítónak egy püspök, mint Bodor János ref. lelkész mint iskola-látogató. Közben megnézte a temetőt a püspök. Vizsga után újból a templomba vonult a püspök és a község. Csendes mise után a püspök kíséretében levő Hock lelkész tartott hatalmas egyházi szónoklatot.

21-én reggel hét órakor újból mise volt. Mi e után a papi lakon rövid villás reggeli volt Kilencz órakor indult el a főpap s számos kísérelő, a lovas bandérium és fészöl-gubiró vezetése mellett, Kézdi-Vásárhely felé. A diszkapánál, melyen most „visszavárunk” felirat volt, ma is nagy közönség éljenek meg a bucsuzó főpapot, ki a legkellemesebb benyomást hagyta maga után nemesak hívei, de az egész község lelkeiben.

Tanügy.

A városi milleniumi elemi iskola és óvoda évről évről vizsgálata I. hó 20., 21. és 22-én lettek megtartva az intézet nagyerőben, melyek az alkalmi színpadon volt díszítve nemzeti lobogókkal. A városi iskolaszéket a vizsgálaton Dobál Antal, Polcz Rezső, dr. Czikkánóti Ottó, a városi hatóságot dr. Esterházy László főjegyző és dr. Bartha János főorvos képviselték. A vizsgabiztosok, a nagyszámú szülők és érdeklődők teljes elismerésüket nyilvánították a tanítótestület minden egyes tagjának az elért eredményért. Az írás, rajz, női munka és Slojd-munkák egyik terepben voltak kiállítva, melyek szintén szép elismerésben részesültek a nagyszámú szemlélő közönség részéről. A tanév záró ünnepély 22-én d. u. 3 órakor volt, mely alkalommal Elek Gyula iskolaigazgató tartott egy szép beszédet a tanulóhoz és szülőkhöz. Végül a jobb növendékek között könyvjutalmakat osztott ki a Dobál Antalné és Gy. Szóts Károly-alapítványokból. Jutalomkönyveket adományoztak még Dobál Antal felügy. biz. elnök, dr. Nagy Mór v. tanácsos s az „Állatvédő-Egyesület.”

Közvizsgálat a Mária-Valéria árvaházban. Kolozsvárnak ez igazán nagy és nemes missziót

vonult. A szavak jóindulatnak voltak, de engem bosszantottak. Ha én engem lord Aberdaleért küldött volna el, felőrült lettem volna a féltékenységtől; viselkedésében biztos jelét fedeztem volna fel iránta való vonzalmának. A mi engem sértett, az volt, hogy lord Aberdale csak nevetett. Areza nem borult el, a féltékenységnél nem volt semmi jele; ő csak nevetett és visszatért a helyére. De az a nevetés köteteket mondott nekem.

Világosan értesemre adta, hogy nem volt féltékeny reám és azt is megmutatta, hogy miért. Nem voltam érdemes reá. Ő szeretett engem, de társadalmilag nem voltam egyenlő vele. Láttam, hogy ő engemet egészen azoknak a körén kívül valónak tekintett, a kik a Chesney Manor örökösének udvarolhattak.

— Holmes előtt mindnyájunknak félre kell állani, — mondá tréfásan.

— A szükség nem ismer törvényt, — viszonzá lady May. Gábiel, jöjjön ide és hallgasson engem énekelni. És érte meg jól, azt kívánom magától, hogy éppen azt mondja meg nekem a hangomról, a mit arról gondol. Mindenki dicsérőleg nyilatkozik és hiszeleg nekem; de magától megvárom az igazságot.

— És az a dal, a mit énekelte, a legedesebb melódia volt, a mit valaha hallottam. — Nos, Gábiel, — mondá lady May mosolyogva, midőn bevezette; hogy tetszik ez a dal? — A szavak szépek, nemde?

— A szavak szépek; de a zenéje még azoknál is sokkal szebb.

— Igazán azt gondolja? — kérde tréfásan; mert a zenéjét én csináltam. Azok a szavak folytonosan a fülemben csengtek és nem volt nyugtom tőlük, míg zenére nem tettem. Gábiel, azt hiszem, maga nem gondolta, hogy lellem az ékszeréken és ruhákon felülemelkedjek?

teljesítő jótékony tanítványában tegnap délután tartották meg a most befejezett iskolai évről vizsgálatát, melyen az árvaház nő választmánya élükön Sigmund Deszóné és öv. Szász Domokosné alelnökök, öv. Lengyel Dánielné pénztárnok és Gyulai Lászlóné titkárkal igen szép számban jelent meg. A kir. tanfelügyelőség részéről Vezér László tollal vett részt a vizsgálaton, s teljesítette az elnöki tisztet s ő maga gyorsan tett kérdéseket a növendékeknek. A község nagy érdeklődéssel hallgatta a gyermekek szabatos és értelmes feleleteit, melyek arról tanuszkodnak, hogy Pálffy Mari tanítónő igen buzgó és nagy hozzáértéssel végzi a tanítás nehéz munkáját s az elért szép eredményből a főreész őt illeti. Csak dírtéssel szőlhatunk *Török Berta* igazgatónőről, csereitell szőlhatunk *Török Berta* igazgatónőról, kinek nagy érdemét az ott tapasztalható rend, a tisztaság, a fegyelm, általában az intézet felátvázgatása közl mindenki elismerő. A vizsgálatok végén Vezér László a tanfelügyelőség képviselője meglehetően beszédében fejezte ki elismerését a már eddig is jól elért szép eredmény fellett, s a gyermekekkel buzgótlán az erkölcsi életre és buzgó igyekezésre, a választmány részéről Sigmund Deszóné alelnök tartott rövid záró beszédet, mely után kiosztották a jutalmakat. A vizsgálaton jelen volt községünk mellán meglepte a növendékek kézi munkakialakítása, mely nem csak nagy gazdaságával hanem a tárgyak izléses kidolgozásával is méltán magára vonta a figyelmet. A mint tudjuk e tárgyak *eladók*. Melegben ajánljuk azokat a községnek figyelmébe. Olecsó ártéri derék és csinos kézimunkák lehet ott beszerezni. Ezenkívül egy nemes emberbaráti célt mozditunk elé álltala. Végül az intézeti értesítő adatai nyomán megemlítjük, hogy az intézet iskolájában összesen 46 növendék részesült oktatásban, melyet hat osztályban végeztek. A tanítást *Török Berta* igazgatónő, a ki a kézimunkát és Pálffy Mari s. tanítónő, ki az összes tantárgyakat tanította. A hitoktatást *Ac Rókus*, róm. kath. lelkész. *Uray Sándor*, ev. ref. theológus. *Máté Béla*, unit. vallástanító. *Gálffy Zsigmond*, unit. papjelölt végezték.

Óvoda-záróünnepély tartották tegnap d. e. 10 órakor a „Redoute”-ban Szenkovits Zelma övönő vezetésével. Az ünnepélyre egy maguk a szülők, valamint nagyszámú érdeklődő közönség gyűlt egybe. Az ünnepély fényesen sikerült. A kisderek bátran, tisztán, érthetően adták feleleteiket, s ugy kis verseik, valamint foglalkozásaikkal és társasjátékaikkal egészen a csodálkozásig keltették maguk iránt a figyelmet.

A *kismártoni* m. kir. polgáriiskola 1899. jun. 24-én a „Fehér Rózsá” terepében tartotta záróünnepélyét. Az ünnepélyt vezette, s rendezte, a zene, s énekszámokat benitánította: Besztercezy György, polgáriszkolai ének- s zenetanár.

ZENE.

Tegnap, e hó 26-án tartotta a kolozsvári „Zene Conservatorium” utolsó évről vizsgálatát, melyen szépszámu, előkelő közönség vett részt.

A hangverseny oly szépen sikerült, oly választékos pontokból volt összeálltva, a melyek egy nagy hangversenynek is becsületére váltak volna.

A műsornak első pontja „Mozart varázsfuvola nyitánya” volt, melyet a zeneconservatorium zenekara adott elő.

Most Ditrő Margit és Gölner Etelek kiasszonyok léptek a zongora elé és bámulatosan fejtett technikával játszták el „Chopin, Rando ap. 73”-ját. A közönség tapsokkal jutalmazta szép játékukat.

Ezután Thoru, Magyar ábránd Tauady dalai fölött játszta Bodó Annuska kiasszony olyan mély érzéssel, oly szép felfogással, hogy játékával a közönséget egészen elragatta, elvarázsolta azokba a régi szép időkbe. Ő is kivette részét a tapsból, melyre bizonynyal rá is szolgált.

Egy igen érdekes pontját képezte az estnek Veszprémi Lajos hegedűjátéka, ki „Dacla etir varié op. 12”-jét játszta, nagyon szép technikával, melyből bizonynyal lehet következtetni tehetségre, odaadó szorgalmára. Az ifju művészt is megérdemelt tapsokkal jutalmazta közönsé.

— Olyasmit soha sem gondoltam, — volt a neheztelő válaszom.

— Ugy hát miért nem mond valamit a többi tulajdonságaimról?

Nem volt időm válaszolni, mert lord Aberdale hozzánk jött.

— Lady May — mondá — ezt a szép dalt, hogy köszönjük meg kegyednek?

— Azzal, hogy hallgassanak róla, — volt a válasza.

— Megvagyok róla győződve, — mondá Lord Aberdale, nyájas udvariassággal, a miért szerettem volna leülni, hogy e szép dalért Holmesnek kelle köszönetet mondanunk.

Lady May nem válaszolt neki.

— Gábiel, énekel nekem valamit?

Kérdé felém fordulva.

— És én a legedesebb és legszomorubb panaszos dalt választottam, mit szerető valaha énekel.

Azokból a főséges sötét szemekből soha sem kaptam olyan tekintetet, mely tudomra adta volna, hogy Lady May megértette, hogy mennyire szerettem őtet, de midőn a dalomat bevezettem, tekintetünk találkozt és először történt, hogy ő lesütötte a szemét. Erről az esteről nem emlékezem egyébről.

Egy este a Holme házban mentem ebédre és a Lady Lulworth felszólítására egy órával korábban mentem, mint a várt vendégek.

Tudtomra adták, hogy Ru és Rozi egy új hintalovát kaptak és a gyermekek azt kívánták, hogy menjek a szobájukba és nézzem meg azt, és Gábiel adjon nevet a lovuknak és lovagoltassa őket azon.

— Valóban, mondá az én drága jótevőm a gyermekeinek, az ő kedves mosolyával — Gábiel nagyon elkenyézett titeket.

Shubert, Impromptu (f. mol)-ját Sipos Irma kiasszony játszta el. Az ember bámulja, hogy egy ifju alig 3 éves zongorista hogy tud olyan szépen fölfogni, egy oly sok nehézséget magába rejtő, klasszikus darabot. Ő oly szépen fogta föl, oly szépen értette el, hogy a mit a nagy költő érzett éreztük mindannyian. De meg is jutalmazták játékáért. Legalább 5-ször hívták a lámpák elé.

Ezután következett az est legfényesebb pontja Senn Irén k. a. zongorajátéka, ki „Mendelssohn, Capriccio brillant op. 22.”-jét játszta zenekar kísérettel. Nem cserzkezem dicséretekre, csak azt mondom, hogy azok, kik érik azt, mily nehéz zenekar kísérettel játszani, mindnyájan azt mondták, hogy nagyszerű, bámulatos képzettséggel kell bírnia a kiasszonynak, aki mint hallottuk folytatni is akarja Pesten tanulmányait.

A 3 szolamu női kar éneke is nagy hatást csinált.

Beethoven, Largo és Allegroját a e dur zongora versenytől is rendkívüli érvényre tudta juttatni Senn Ottó.

A nagy mester műve volt az est utolsó pontja, melyről a szözség bizonynyal azon meggyőződéssel távozott, hogy a kolozsvári „Zene Conservatorium” képes betölteni azt a célt, a melyre rendeltetett.

A szép siker azt is bizonyítja, hogy a Conservatorium jeles igazgatója Farkas Ödön és neje nem kímélnek sem időt sem fáradságot, hogy tehetségükből, tudományukból juttasson tanítványaiknak is.

Madari Zoltán.

Mulatságok.

„A kolozsvári dalkör” jegenyei mulatsága iránt, mely Julius hó 2-án lesz, városszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A meghívók már szét mentek és a rendező bizottság jegenyén is mindent elkövet, hogy a kiránduló közönség kellemesen találja magát. A részletes programok holnap szíamunkban fogjuk közölni, ugy a vonatkoz indulsát is. Azonkívül a rendezőség falragaszokon is értesíteni fogja a közönséget a kirándulás közelebbi részleteiről.

Az ág. hitv. evang. elemi népiskola ma (kedden) délután tartja meg majálisát a Lővöldében. Ha az idő délután nem kedvezne, a majális elmarad holnapra, szerdára, esetleg csütörtökre. Az igazgatóság.

A villamos vasut ügye.*

Két napi kinos tárgyalás után, Kolozsvár város képviselő testülete azon képtelen helyzetbe jutott, hogy 18 nagyoldala terjedő *szervezési tervszöveget* csak 10 szakaszt tudott végig tárgyalni, a befejezés csak napok, talán hetek múlva következhetne be.

Az a néhány képviselő, kik kötelességköhöz híven ebben a fontos és a város jövőjét, anyagi érdekeit 70 évre lekötő ügyben komoly és alapos tárgyalást kívántak: látván az elő nem készített kérdések roppant tömegét, mindjárt kezdetben halasztási indítványt tettek a következő okok alapján:

— Régibb el nem intézett felebbezések vannak függőben.

— A szakosztályok rendkívül terjedelmes új részleteket dolgoztak bele a javaslatba, melyek a régi tervet alapjában megváltoztatják és a képviselők nagy része előtt teljesen ismeretlenek.

— Részlettervek hiánya miatt a szerződés feltételének helyessége meg nem ítélt, pedig a kérdés fontossága felületes munkát meg nem enged.

*) Tárgyalalmaz miatt maradt ki tegnapi számunkból.

Egy boldog órát töltöttünk a kicsinykkel és aztán visszamentünk a szalonba.

Egy idegen volt ottan, Ardean Cyril ur. Lady Lulworth bemutatott neki és én az első látásra rendkívül megszerettem őtet, beszélgettünk és a grófné is részt vett a tárgyalásunkban. Egész fesztelenül éreztem magamat vele.

A Barton apátsági Ardeanok régi barátok voltak; mióta emlékezni tudtam, emlékeztem erre a névre. Tudtam, hogy ő ismeretes azzal a nényvel, hogy én a Holmes Jane fia voltam, a ki Langton Woldban a déli kapus házban lakott, míg a gróf és grófné kegyessége felkarolt és azzá tett a mi voltam.

Ardean Cyril eszes volt és tehetséges; de bizonyos buskomolyság volt rajta, az arczán és a szemeiben egy árny borongott.

Egymás mellett állva a Szoinburne utolsó költeményéről vitakoztunk, melyről messze eltérő véleményünk volt, midőn láttam, hogy megrettent és reszkettett és olyan változás jött a szép szomorú arezra a milyent még nem láttam azon. Szemem kísértette az ővét és titkát egy tekintetre felfedezte. Lady Flemmyng May éppen akkor lépett a szobába, aranyos himzéssel szegélyezett fehér se-lyem ruhájában, sárga rózsával a sötét haja között, főségesen szép volt.

Cyrl egy szót sem szözlött és a Lady May nevét egyikünk sem említette; de én láttam, hogy ő első látásra szerelmes lett a szép leányba. Nemsokára, valami ürügy alatt ott hagyott és a szobán keresztül ment, hogy beszéljen vele; a Lady May aranyos fényű sötét szemeinek ő volt a harmadik áldozata.

Lady Lulworth visszajött hozzám. Ugy rémlett előttem, mint ha valami idegengszérőség lett volna a modorában.

(Folytatása következik)

Ezen akadályok ellenére a nagyszámú érdekeltek, kik a szerződő társulat ügyvivőiként tekinthetők, — a rögtöni tárgyalást kieroszakolták.

Igaz, hogy a város állapota a mostani gőzvasut korában *nem kellemes*; a részvénytársaságé folytonos veszteségei miatt tarthatatlan.

De azért a város képviselőinek nem az a feladatuk, hogy alku közben a másik fél szó-szóli legyenek.

Aztán minő leczkéztető, kicsinylő modorban korholja a vezér szónok a vele egyet nem értő képviselőket — mintha iskola mester lenne, ki vesszőt suhogtat a tudatlan, a rakoncátlan gyermek-csoport közt. Ezzel szemben különös elismeréssel kell méltatnunk az elnök gr. Beldi főispán higgadt előzékeny eljárását, melyel az ellentéteket kiegyenlíteni törekedett, s hogy ez nem sikerült nem rajta mult. Ugyszintén Szvacsina polgármesterét is, ki a halasztási indítványhoz készséggel hozzájárult.

A város közönsége pedig mindennemű ijesztgetések dacára ne adja oda jogait s ne kösse le meg a késő unokák ismeretlen jövőjét is 70—75 évre.

Három dolgot követelhetünk:

I. Földalatti vezeték legalább a Hid utcán és a főtéren.

II. Csatornás sinekett mindenütt a főbb forgalmi vonalokon a mostaniak helyett, melyek a közlekedést akadályozzák.

III. Nem fogadhatjuk el az ajánlat új szerződés 1-ső §-át, mely így szól: a város a jelen szerződésnek 70 évi tartamára a részvénytársaságnak engedélyt s illetve jogot ad arra, hogy a város ügy jelenlegi, valamint a jövőben netalán változható határában belül fekvő utcákat, utakat, hidakat és nyilvános tereket villamos közlekedítő energiás vezetékkel, s az ezekkel járó egyéb létesítmények elhelyezésére díjtalanul használhassa s villamos energiát erőátviteli, fűtési és egyéb ipari célokra eladjon, illetve iparszerzeten szolgáltatasson.

A villamos munkaerő alkalmazása szá- zadunk legnagyobb találmánya. Most van fejlődésben és jövője beláthatatlan. Az abban rejtőzködő hasznát, mely hivatva lehet Kolozsvár megromlott vagyoni állapotának felvirágoztatására: tartuk és őrizzük meg a város **kizárolagos** használatára.

Ne kössük le másnak; ne osszuk meg senkivel.

Végtárgyalás a Putnoky Oberschall párbajügyben.

Kolozsvár, jun. 27.

Ma d. e. tartotta meg a kolozsvári kir. törvényszék a Putnoky Domokos halálával végződött párbaj felett a végtárgyalást.

A tárgyalás iránt élénk érdeklődés nyilvánult. A terem ama részében, mely a hallgatóság részére volt fenntartva, ügyvédek, joghallgatók tettek ki az érdeklődők nagyobb részét.

Nyolcz óra után ült össze a kir. törvényszék.

Elnök volt: Szentkereszty Zsigmond br., szavazó bírák: Endes Miklós dr. és Csiszér Károly. Jegyző: Lázár Emil.

A vádhatóságot Csaba Zoltán dr. ügyész képviselte.

Elnök a tárgyalást megnyitván, kihirdeti, hogy e nyilvános végtárgyalás párbaj- végtérgt tartatik. Erre meghívott a közvédlő kir. ügyész, Oberschall Pál vádlott és öv. Putnoky Domokosné, ki azonban nem jelent meg a tárgyaláson.

Előadja ezután az elnök, hogy Oberschall Pál a május 30-án lefolyt s Putnoky halálával végződött párbaj miatt vád alá lett helyezve.

Kihallgatják Oberschall Pál vádlottat.

A kihallgatás rendjén előadja, hogy ő 28 éves, r. kath. vallásu, rendkívüli tanár a pozsonyi jogakadémián, katonaköteles népfelkeltő.

A szomorú kimeneteli esetre vonatkozólag elmondja, hogy 1898 május 30-án éjjel fel 12 órakor bement a New-York szálloda éttermébe fekete kávéra. Egyik asztalnál ismerőseket talált és társaságukba leült. Az asztalnál csupán Putnokyval nem volt korábbi időtől ismerős.

E társaságban a hangulat igen élénk volt. Régi emlékeket ujjítottak fel és tettek szórva. Tápot adott ennek a szomszéd asztalnál ülők mulatozása is. E társaság fiatal orvosokból állt, kik már a pezsgőnél tartottak és egyik megcsókolta a másikat.

A társaság egyik tagja azt mondta Putnokynak „téged is megcsókolt egy kollegád hajdan.”

Putnoky erre megjegyezte, hogy rá nézve a férfi csók utálatos volt.

Ekkor ő, Oberschall közbe szözlött, hogy a *másikra sem lehetett kellemesebb.*

Ő nem vette azt észre, hogy e kifejezés által sérte érzi magát Putnoky. Sőt a 10 perc alatt, míg a társaság együtt volt, még kociztattak is. Midőn a társaság eltávozt, Putnoki a nélkül, hogy szözlött volna, felkelt, őtet két izben pofon ütötte, vállát megragadva, a földre lökte s fejét valami éles tárgyval megsértette.

A fején érzékeny sérülést szenvedett, tetemes vért vesztett s ámbár akkor az orvosi látletet 8 napon belül gyógyuló sebet konstataált pozsonyi kezelő orvosának most bemutatja hiteles orvosi bizonyítványát, mely igazolja, hogy Putnoki által okozott sebeinek gyógyulása 22 napig tartott.

Ő, a mikor Putnoky arcuz ütötte, az első segély után egy orvosnövendék lakására ment, hol haját leborotválták.

Lelki felháborodással fogadta Putnokynak ez insultusát, ő, aki sohasem ismerte azt, hogy mi tetleges bántalom.

A sebláz, a gyalázat, melyet Putnoky ellene elkövetett, őt arra indították, hogy Putnokytól pisztoly párbajjal kérjen elégtételt.

Hogy mit vett tőle Putnoky sértésnek, azt ő nem tudta, mert ő egyáltalán nem szándékozott Putnokyt megsérteni.

Ő a párbajjal a rajta okozott szennyet óhajította letörülni, a nélkül, hogy szándékában lett volna ellenfelét megölni.

Elmondja ezután a párbaj egész lefolyását egy, a miként azt az Ellenzék junius 1-én megjelent rendkívüli számában már közreadtuk.

A lövés pillanatában ő egyáltalán nem érzelt; még karját sem nyujtotta ki. A csaknem egyszerre történt lövés után ellenfelére pillantott, irózzattal látta azt összeesni.

Elnök: Putnoky mielőtt őnt megöltötte, nem mondott-e önnek valamit s ön nem felelt-e arra?

Vádlott: Nem: én a súlyos ütés következtében olyan felindulásban voltam, hogy nem hallottam semmit, sőt szóhoz sem juthattam.

Ügyész: A párbajnál nem érzelt?

— Nem érzéltam; erre a három számlás alatt időm sem volt. Véletlen szerencsétlenség idézte elő a szomorú kimenetelt.

Felolvassák ezután az orvosi véleményeket. Ezek szerint vádlotton néhány nap alatt gyógyuló horzsolásokat találtak.

Putnoky Domokosra nézve a szemle, orvosi vélemény és a bonczjegyzőkönyv előadja, hogy a néhai 174 cm. magas, jól táplált férfi. Orrán, fülén, száján verőmlést konstataáltak.

Jobb halántékán 2½ czm. nagyságu folytonossági hiány van a koponya csonton. Az üreg körül löpor szemcsék nincsenek. Belül a jobb halántékon tallér nagyságu nyílás a jobb oldali homlokon 22 mm. anyaghiány mely a varrattal össze esik. A falcsonton 1—3 czm. távolságra anyaghiány észlelhető.

Csontrepedések mutatkoznak a koponyán minden irányban. Ezek sugarai a jobb oldal felé huzódnak. A homlokcsonton a folytonossági hiány 4 czm.-rel magasabban fekszik, mint a hátsó részen levő roncsolt szélű nyílás.

A sziv billentyű egyik vitorlája zsugorodott s a szíven hegesedés észlelhető. Az ólom golyót a fej hátsó részén a bőr alatt megtalálták. Alakja a koponya csonton elváltozott.

Putnoki a jegyzőkönyv szerint 40 év körüli férfi lehetett. Agyroncsolás miatt halt meg.

Elnök a bonczjegyzőkönyv tartalmának ismertetése után felelmi, hogy a párbajnál használt pisztolyok feltalálhatók nem voltak.

Feltaláltak azonban az ezekhez hasonló ama pisztolyok, a melyeket a második lövésre tartottak készen.

Elnök kérdésére Oberschall vádlott is megerősíti, hogy az elvesztett pisztolyok azokhoz hasonlítottak, a melyek a második lövésre voltak előkészítve.

Felolvassák azután az Oberschallra tartozó orvosi véleményét, mely szerint vádlott 22 napig tartó sérülést szenvedett.

Költség 14 ft merült fel.

Ezután a segédek vallomásainak felolvasása következett.

Bethlen Károly gr. vallomása előadja, hogy őt Putnoky személyesen ücsese társaságában kérte fel a segédeskedésre.

Fekete Béla tanácsos szobájában fojlt a tárgyalás. Ő kérte el az első lövésnél használt pisztolyokat Wildburg Aladártól. A pisztoly választás felett sorshuzás döntött.

A pisztolyt ő töltötte. Egy ex-presz patronnak megfelelő mennyiségű löport tett abba.

A löport sublimát tekerccsel fedte be.

fiatal orvosok pezsgőztek. Elmondta, hogy ez ismeretlen ur őt tétleg sértette.

Oberschall midőn a segédeskedésre felkérte, miután ellenfele erős ember, le-szerhatja a porondon is, utasításul adta a pisztoly választást.

A helyszínen Oberschall még arra is felkérte őt, hogy a párbaj után jelentse ki Putnokynak, mikép őt sérteni egyáltalán nem akarta s csak tréfált, a mikor a vendéglőben ama megjegyzést tette.

Eloők ezután felolvastatja az „Ellenzék” jun. 1 számában is szösz szerint megjelent pár-baj jegyzőkönyvet.

Feleliti, hogy a lövésnél használt pisztolyokat nem találták meg.

Putnok József az áldozat unoka öcse és segédje sok új adatot tartalmaz ó vallo-mást tett.

Az áldozat vallomását ő a következő-kép adja elé:

Bátyám a Biasiniban vacsorált, onnan kiment a pályabázhoz Velits Zoltán régi ismerősevel, kinek neje akkor érkezett meg. Együtt és Gál Gyula ismerőseikkel ültek le a New-Yorkban egyik asztal mellé.

Itt történt ama szóváltás, a mely alkalomkor, a Putnoky arezára cselezva, Oberschal megjegyezte a csókra nézve, hogy a Putnoky csókja a másikra nézve még kellemetlenebb lehetett.

Putnoky látva, hogy Oberschall hölgy-gyel ül szemben, nem mutatott felindulást, sőt elfogadta a kezintást. A társaság azon-ban érezte a helyzet feszült és komoly voltát s alig 10 percze az incidens után távo-zott. Ekkor bátyja azt kérdezte Oberschalltól: — Önt most mutatták be. Hogy me-részel ily komisz viczezeket csinálni az én arezomra?

Oberschall ezután pofon ütötte.

Sem sörös pohárral, sem kávé csé-szével nem bántalmazta ezentul. Oberschall a fejét az asztallábában sérthette meg.

A párbajra nézve a Putnoky vallomása elmondja, hogy 30 lépés távolságot terveztek 5—5 lépés ávanszal.

Bethlen proponált 25 lépést, ávansz nélkül. A pisztolyokat puskaműves által akar-ták tölteni. Bethlen ellenezte.

A tűzörségi lovardában akartak vinni, de azt nem engedték át.

Elnök vádoltához: Kíván-e észrevételt tenni e vallomásra?

Oberschall: Putnoky szavait az insul-tus előtt én nem hallottam. Nem emlékszem, hogy ő hozzám szólt volna.

A Putnoky József vallomása folyta-tólag elmondja, hogy nem figyelhetette meg azt, hogy a felek cseleztek-e?

A kiállítás alkalmával a küzdők háta mögött célpontul szolgálható fatörzsek nem voltak. Az idő felleges volt, a nap egyiket sem zavarta.

Arra a kérdésre, hogy bátyja józan volt-e?

Putnoky azt vallja, hogy a bátyja sze-szes itallal nem élt. Azon estén mindössze 3 pohár sört ivott.

Midőn találkozott vele éjél után, nagyon nyugodt volt. Sőt kinyilatkoztatta, hogy tettét nem bánta meg. Azt bánta volna, ha nem így cselekszik.

A párbaj részleteit egészen reájuk bízta. Semmi utasítást nem adott.

A párbaj orvosok kihallgatása semmi újabb részletet nem tartalmaz. Vallomásuk a segédekével megegyez.

A beszerzett bizonylatok szerint a vádlott büntetlen elő életű.

A kihallgatott 11 orvos növendék val-lomása szerint zene, zaj volt a New-Yorkban a végzetes estén.

Felolvasták ezután a jelenvolt pinczé-rek vallomásait.

Schatthausen Mihály fizető pincér elő-adja, hogy május 30-án a Putnokyval együtt volt társaság fél 1 óraker vonult el.

Ekkor Putnok és Oberschall maradt. Putnoky küldünk.

Hogy mer maga, a ki csak ma ismert meg, engem sérteni?

Erre Oberschall elmosolyogta magát.

— Te gazember még mosolyogsz? Ez-zel pofonütötte Oberschallt és széket raga-dott, azonban az inzultusban megakadá-lyozták.

Oberschall ekkor névjegyet dobott oda Putnokynak.

A pincér vallomása szerint Putnoky és Oberschall józanok voltak. Utóbbi 3 pohár sört ivott meg csupán. Ő az eset alkalmá-val az asztaltól 2½ méter távolra állott.

Ezután Walter Károly pincér vallo-mását olvasták fel. E szerint Putnoky Oberschalhoz ment és kétszer arezul ütötte. Ekkor Oberschall a névjegyet odadobta, mire Putnoky megjegyezte, hogy nem kell, itt le-szek én 3 hétig is. Putnoky még azt mondta, hogy ha nem lett volna nő a társaságban jeszurta volna.

Mint ténybeli tanu, Veszprémi Antal vallomása olvastatik fel.

Ő midőn oda jött, már ott találta az egész társaságot, még Oberschallt is, aki neki régi ismerőse, jó barátja.

Oberschall Putnokynak mondott, vala-mit és nevetett, ő nem értette mi az, s így a sértéstől előzetesen nem tudott. Ő mikor kikísérte Velitséket, a lépcsőházig, a két el-lenfélt ülve találta. Ekkor Putnoky odaszól Oberschallhoz: ma először találkoztunk és beszéltünk együtt, mi jogosítja fel, hogy már is rossz viczezeket mondjon az én po-fámra?

Oberschall visszafelel: — De kérem...

Ekkor Putnoky két vagy 3 poffal illette Oberschallt, s a feketekávés findzsát is rá-dobta.

Oberschall felkelt, s Putnokyt kérdőre vont, hogy miért követte el ez insultust?

Azért felelé, mert rossz viczezeket csinál reám. Szerencse, hogy nő volt a társa-ságban, mert...

Kikérdezték Wildburgot a tulajdonát ké-pező pisztolyra nézve.

Ugy nyilatkozott, hogy az ő pisztolya olyan volt, mint a második lövésre előkészí-tett pisztoly.

Ügyész a vádlotthoz.

— Tud-e fegyverrel bánni?

— Vádolt: Nem vagyok vadász em-ber; lő fegyver nem fordul meg a kezemben. Ezután Csaba Zoltán alügyész tartotta meg vádbeszédét.

Kéri a vádlottat párviadal vétségében a 298. §. alapján bünsőnek kimondani.

Felhozta azonban az enyhítő körülmé-nyeket. Vádolt lealázó sértésben részesült, melynek elintézésére nem találhatott más módot s ezt egy hasonló esettel bizonyítja.

Az enyhítő körülményeket tekintetbe vé-ve, vádlottra a 298. §. harmadik bekezdése s a 91. §. szerint 3 havi fogságot kér.

Oberschall elmondja, hogy ő társadalmi kényszer alatt cselekedett így s ha részestől büntetésben, ennél nagyobb lesz ez a szomorú emlék, mely ebből a tragediából lelkére nehezedik.

A bíróság 9 óra 23 perozkor visza vo-nult és 39 perczer felolvasta az ítéletet.

Oberschall Pált halált okozó párbaj vét-ségért bünsőnek találja és 2 havi fogságra ítéli.

Az indokolásban a törvényszék elmond-já, hogy tekintetbe vette a számos enyhítő körülményt.

Vádolt tettét beismerte, önként jelent-kezett.

Vádolt ildomtanuln viselkedett Putno-kyval szemben, de ez mondhatni óroza megtámadta, ismételtén arezul ütötte, széket ragadott reá.

Mindez vádlottat önvédelemre is feljo-gosította.

Tekintetbe vette, hogy vádlott el volt gyengülve, kardpárbajra képtelen volt, a pár-baj 24 órán belül lefolyt, tehát az első fel-indulás hatása alatt dőrdült el a halálos lövés.

Az ítélet kihirdetése után Oberschall Pál vádlott kijelenti, hogy az ítéletben tisz-telettel megnyugszik.

Közzvádó szintén.

Elnök: **Az ítélet jogerős.**

Ezzel a tárgyalás véget ért.

Ellenzék.

Midtán **július 1-jével új félév veszi kezdetét, kérjük az előfizetést mielőbb megújítani, hogy a lapot ezután is minden megszaki-tás nélkül tovább is küldhessük.**

Előfizetési feltételeink:

Felévre 8 ft.
Negyedévre 4 ft.
Egy hóra 1 ft 50 kr.

Mutatvány számokat kívánatra azon-al küldünk.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 27.

— **Városi közgyűlés.** A nyári köz-gyűlés tengeri kigyóját a közúti vasut átala-kításának tárgyalását, tegnap le vették napi-rendről. Helyette a tárgysorozat leöröléséhez fogtak. Az Ünő, Jókal, Alsószén utczák ni-vójának megállapításánál és Kohn Zsigmond-né hirdetési oszlopainál merültek fel élesebb viták. Kövály Lászlót fellebbezésével, kertjé-nek bekerítése ügyében elutasították. A többi tárgyak nagyobb vita nélkül folytak le.

— **Hangverseny.** A kis Bagotai Len-gyel Ernő hangversenye iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul a közönség körében, a minek szerfelett örvendőnk, mert csak így lesz lehetséges, hogy e csodagyerek ritka talentumát tovább fejleszthesse. A kis művész iránti szíveségből a hangversenyben még részt fognak venni: Ferenczy Irén kis-

asszony, Madari Zoltán és Solyom Ferencz urak.

— **Kegyelet.** Az „Ellenzék” tegnap-i számából kimaradt az, hogy néhai Hegedűs Sándorné ravatalára a jótékony önégylet s a Mária Valéria árvaház is tett koszorút. A te-metésen a kereskedők s a kereskedő ifjak társulata is megjelent.

— **Gábor Áron emlékezete.** 50 esz-tendeje lesz július 2-án annak a gyászos ém-lékű napnak, mikor Gábor Áron, a székely ágyuhős hazaszerető lelke a csatamezőn el-szállott. Bajtársai a lángelekű heroszt még az ütközet folyama alatt eltemették az eresze-vényi temetőbe; a hálás nemzedékpedig sok év multával díszes trachit-oszloppal jelölte meg az elvérzett hős emléket. S a kegyelet minden esztendőben elzarándokol ezen a na-pon s a hazafias érzés könyeket szentel a porladozó hamvakat borító sírdomb mellett. Július 2-án minden esztendőben szép ünne-pély szokott lefolyni Gábor Áron sirjánál: a „Ritkán belőli 1848—49-iki honvédegylet” megagott bajnokai sokták ezeket a kegye-letes gyászünnepeket rendezni az elesett hős székely bajtárs emlékére. Az idén ezt a gyászünnepelet nem július 2-án, hanem kivé-telesen július 3-án, (hétfőn) délután 3 óraker fogják megtartani, melyre a honvéd-egylet ke-zelő bizottsága a hazafias közönséget lapunk utján is meghívja.

— **Iskolatársak találkozója.** A kolozsvári felsőbb kereskedelmi iskolában az 1884—889-ik tanévben érettségít tett ifjak kötelezettséget vállaltak magukra, hogy min-den 10-ik esztendőben Kolozsvárt összejön-nek. Ezt a fogadalmat az akkor végzett 42 ifju közül most az első tíz év fordulója al-kalmából csak 12-en teljesítették. Az iskola-társak közül időközben öt meghalt a többi kimentette elmaradását. A találkozóra meg-jelent tizenkét iskolatárs az iskola helyisé-gében jött össze a most mult vasárnapon délelőtt, s jó időn át mindenik a 10 év alatt történetéről referált, s cserélték ki élmé-nyüket. Majd kimentek a köztemetőbe és koszorút helyeztek ott nyugvó két társuk: ifj. *Berkesi* Sándor és *Csernyánszky* Viktor sirjaira. Délben a Központi szálló külön ter-mében közbeidőre jöttek össze, melyen rajtuk kívül részt vett az iskola igazgatója, továbbá dr. *Lehmann* Róbert, dr. *Verecs* Vilmos, *Ke-resztesi* Lajos és *Wilhelm* József tanárok. Az ebéd folyamán az iskolatársak nevében *Turner* Albert szatmári bankhivatalnok közön-yötte fel szép beszédben a tanári kart, mely-nek nevében az igazgató válaszolt. Az ebéd folyamán még több felköszöntőt mondtak.

— **Eljegyzés.** Dr. *Simándi* István, tordai jeles ifju ügyvéd a napokban eljegye-zte kaali *Nagy* Margitot, kaali Nagy Gábor nagybirtokos és neje makfalvi Wass Vilma kedves leányát, Kaalban.

— **Mi az ára Irorszának?** Az angol alsóház ir frakciójának egy tagja a következő levelet kapta egy hatalmas new-yorki pénzembertől:

New-York, június 8.

„Tisztelt uram!

Ide érkezett kábesürgöny utján azt olvasom az ön beszédéből, hogy önnek nagyon kedvre lenne, ha mozgalom indíttatnék arra a cél-ra, hogy Irországot Angliától megvásárolják. E sorok írója ahhoz van szokva, hogy nagy üzleteket alapítson és szervezzen, s nagyon hajlandó lenne ilyféle üzletet venni a kezébe. Az említett nagyon népszerű ter számára nagyon sok száz millió dollárt lehetne össze-hozni, de természetesen az egész kérdés attól függ, hogy Nagybritannia egyáltalán hajlandó-e ezt a birtokát pénzre tenni. A mai korban minden lehetséges, s az Océánon innen sem-miféle vállalkozás sem nagy. Maradok stb. stb. stb. N. N.”

Angliának tehát most jó alkama van nemcsak a pompás üzletre, de arra is, hogy vastagnyakú irjeitől megszabaduljon.

— **A négy árva** részére ma Stekkel Józsefné 5 frotot adott át. A nemesszivű ada-koznál kegyes adományát a rendeltetési helyére juttattjuk.

— **Mű-jéggyár.** Kolozsvárt a köz-vágóhídi mű-jéggyár már megkezdte működés-t igen szép tiszta jeget állít elő.

— **Kiirtott család.** Székesfehérvár-rott, nagy megdöbbenéssel beszélnek egy Jámber nevű vasuti munkés rémtettéről, aki magával együtt egész családját elpusztította. Előbb sorra agyonlőtte őt gyermekét, a kik közül legidősebb kilencz esztendő volt, aztán pedig magát végezte ki egy lőréssal. A tör-vényszék orvosai tegnap délbén fogtak hozzá a halottak főbontásához. Azt hiszik hogy a sze-rencsétlen embert hirtelen téboly szállotta meg, mert ismerősei tudtával egyéb oknak nem lehetett erre a rettenetes vérontára. A felesé-gét, a ki talán megakadályozhatta volna a tragédiát, valami trüggysel elküldötté hazul-ról, a mikor a gyermekek még aludtak.

— **A hamis-bor árusok Székely-udvarhely városában.** A műbor gyáro-soknak néhány székely vendégfő is eladta immár a lelkét azzal, hogy igazi bor helyett, ezek pancsolt italtát mérte ki felebarátjainak. Meg is lakolt érte. Kemény büntetést kap-nak, mint az alábbi tudósítás jelenti: A Sz-udvarhely városi borvizsgáló bizottság is ugy látszik derék munkát végzett, midőn több napon keresztül a város számtalan kocsmá-jában a borokat megvizsgálta. Az akkor gya-nusnak talált borok egy részéről a vegyviz-szálati eredmény Kolozsvárról leérkezett, mint onnan írják a főkapitány a következőket ítélte el, egyenként 3—3 nap elzárásra, vagy 25—25 fnt pénzbüntetésre. Azonkívül 16 vagy 32 fnt vegyvizsgálati díj megfizetésére és a városi szegény alapba — mint a hamisnak talált s daczára annak, időközökben elárlt

borok árában leendő lefizetésre u. m. Wal-ter Vilmos szállodás, özv. Schnapek Józsefné 459—459 fnt, Nagy Miklós 150 fnt, Kecskés Antal kávé 112 fnt 20 kr., özv. Kandó Mózesné 180 fnt 55 kr., Macskássy Sándor 80 fnt, Szabó Ferencz mérsáros 246 forint, Orbán Dénes mérsáros 118 fnt 15 kr., Bod-roghy Sándor 92 fnt 88 kr. Kassay Árpád 40 fnt, Biró István 55 fnt. Azonkívül még többnek ezek közül tetemes mennyiségben a meglevő bor-cézzel denaturálandó.

Nagy részének még nem jött vissza a vegyvizsgálatra felküldött bórmintha s így még sokkal szaporodhatik a hamis bórárusok száma. Valóban elszomorító, hogy sz-udvar-hely városában, hol régebben oly híres és jó borokat árultak és oly sokat fogyasztottak, hogy Erdélyben aránylag talán sehol sem annyit s a hol ma is alig lehet 60 krajczár-nál öcsőbb bort kapni, annyira a lábrakapott a kocsmárusok kapszúsága folytán a hamis borok árulása.

Ezek a jó urak a következőktől jelen-tették be, hogy boraikat hoztatták: Tauszig—Teleki—Zsigmond és Veszelszky Ferencz Pécsiek, Schwabák Viktor és Zsigmond Német Bolyi, Borbándi jószág kezelőség.

Bartha és Hirschmann Aradi, Ádámovits Sándor Ljvidéki, kik ellen a vizsgálat tovább folytattatik, megállapítandó, hogy mennyiben igaz a kocsmárusok feladása.

— **Táncz tanfolyam.** — Tisztelettel kérem a t. érdeklődő közönséget miszerint; a mennyiben itthon maradásomat az eréd-ménytől, szóval a jelentkezők számától főleg teszem függvő; jövő hó az az Julius hó elseig *Püspöki* Miklós *főterti* üzletében, vagy *Nagymalom-utca 7. számú lakásom*on kedves növendékeiket előjegyeztneti vagy magán colonokat összeállítani kegyeskedjenek. Tisztelettel Major József okl. tánczmeister.

— **Kiadó lakás.** A belváros központ-ján egy négy szobából, konyhából és meg-felelő mellékhelyiségekből álló lakás, vízve-zetekkel ellátva, évi **360** ftrért 1899. évi október 1-től, esetleg korábbi időponttól *kiadó.* Értekezhetni *Vároday* Aurél dr. ügy-védél (Szentegyház-utca 11. sz. a., az emeleten.).

Jótékony-ság.

Köszönet nyilváníítás. A külső magyar utczai ev. ref. népiskola tanuló serge és ta-nítói kara — nyilvánosan is — hálás kö-zönsönetet mond Nagy Gábor ev. ref. egyh. presbyter urnak, mint lelkes tanügy barát-nak, azon kegyességért, hogy a város tulaj-donát képező s általa bérben bírt Szent-györgyhegy alatt lévő gyönyörű berki helyi-séget, a legközelebbi vasárnap tartott köz-vizsgálatokat befellező — májálisi ünnepély céljából — számunkra átengedni szíveske-dett. Különben — a mint értesülünk — már a bérbe vételnél hangsúlyozta s szerződési-leg is kikötötte, hogy az esetleg utána jövő bérlelők is akkép állapítások meg a dolog, hogy iskoláink egyáltalában el ne zárattas-sanak az ezen helyen tartatni szándékol-t májálisozsáoktól.

Valóban szép dolog, hogy iskoláink ügyét is ily melegen karolja föl ez, ezen irányban ténykedő nemes polgártársunk.

Gazdaság.

A vetések állása.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot június hó 20-án a földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítóktól beér-kezett jelentések alapján a következő:

A mennyire kedvezett június hó eleje a mezőgazdáltnak, csaknem olyan kedvezőt-len volt június hó második harmada, mely időszakban egyik szélsőség a másikba átesapó időjárás uralkodott. Dér, gyakori sürű köd, hűvös, szeles idő, utóbb forróság s zivata-rokkal kapcsolatban erős záporok és jégesők az ország számos részében károkat okoztak.

A június 23-án beállott s az ország nagy részére kiterjedő esőzés még inkább fokozta a bajt, a mennyiben a jelentés idő-szakában több helyen újra fellépett, illetve az ezen időszakban rohamosan terjedni kez-dett káros elősdiék, nevezetesen a rozsdá, és a buzagykőgombba ismét tetemes károkat okoztak.

Jelezve a multkori jelentésben, hogy az akkor beállott abnormális időjárás, mely e hó derekán tetőpontját érte el, különösen az erős ködök következtében a termést még csökkenthetik s ez tényleg be is következett. Az összes gabonaneműek, de különösen a buza és rozs egyes vidékeken sokat rom-lottak az utolsó jelentés óta. A buzában a rozsdá és a gomba, az utóbbi főleg a Tisza-vidék némely vármegyéjében 5—20 száza-léknyi kárt okozott. Az üszög is mutatkozik főkép az Alföldön, a hol sajnos még ma is igen felületesen készített elő a vetőmagnak használni szokott buzát. A rozs kalászaiban a köd talán még a dernél is több kárt oko-zott. Igen sok a hibás kalász és a szemek sem mindenütt tökéletesek.

Az árpa és zab sem fejlődhetett, sőt egyes helyeken ezek a vetések is visszaesést mutatnak. Ugyanez konstátálható a kukoricá-nál, valamint a hüvelyes és kerti növények nek, a melyeknek a dér is nagyon ártalmu-ka volt. A gumós növények, dohány és ta-karmányos földek türethetően viselték a sze-szélys és nagyobbára kedvezőtlen időjárást, ugyszintén a szőlők is, mely utóbbiak álta-lában meglehetősen jól állanak, kivéve azokat a vidékeket, ahol jégeső- és erősebb fagyká-rokat okozott.

Közönség köréből.*)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kérem engedje meg, hogy a becses lapja tegnapi nyíltérben ismert nyilatkozó „szeren-csétlen asszony” valólan állításait, inkább a közönség iránti tekintetből e pár sorban rectificáljam: Mert először valótan az, hogy rendőri as-sistentiával állíttattam volna hivatalom elé.

Mert alapos és indokolt panasz következté-ben szabályszerű idéző jeggyel idéztem meg.

Es másodsor még kevésbbé áll az a sok-al terhelőbb vád, hogy az utcáról szedett sem-minek tekintettem volna, mert a legnagyobb türe-llemmel hallgattam végig panaszait s teljes jóindulattal tettem meg a szükséges figyelmeztetéseket és adtam meg a kellő utasításokat.

Ohajtom különben, hogy a „szerencsétlen asszony” minél előbb felgyógyuljon s öngyazó-lasomra illetékes helyen is alkalmat nyújtson.

Részemről ezen ügyet a nyilvános téren be-fejezettnek tekintem ki.

Kolozsvárt, 1899 jun. 27.

Kiváló tisztelettel

Deák Pál,
főkapitány.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Üdvözllet Ugron Gábornak.

Szentes, jun. 26.

Ugron Gábor következő telegram-mot kapta Szentesről:

Városunk országgyűlési képviselő-jének összerférhetlenségi esetében Csongrád népének közbenjöttével a mai napon gyűlést tartottunk. Több ezer polgár hálás lelkesedéssel vette tudomásul Nagyságodnak városunk képviselője ügyében a jog és törvény védelmezésében tartott hazafias lel-kes felszólalását, melyért a népgyű-lés Nagyságodat üdvözlö.

Varga Benjámin
népgyűlési elnök.

Schönborn bíboros halála.

Bécs, jun. 27.

Bolfras báró tábornag, a király főhadsegéde, ő felsége megbízásából távira-tot küldött Schönborn grófnak, az osztrák közigazgatási bíróság elnökének, a melyben ő felségének nagyerdemű, hazafias főpap elhun-ya fölött érzett fájdalmát és az elnök, továb-bá testvérei és anyja iránt érzett legmelegebb részvétet tolmácsolja.

Országgyűlés.

Budapest, június 28.

A képviselőház mai ülésén Széll miniszterelnök két indítványt nyújtott be; az egyiket a házszabályrevízió tár-gyában, a másikat a horvát-szlavon pénzügyi egyezmény ügyében.

Ugron Gábor kérésére, a minisz-terelnök kijelentette, hogy a házszabály revízió ügyében a küldöttségbe a kép-viselőház 8, a főrendiház 4 tagot fog küldeni.

Ezután többen felszólaltak Rátkay Lászlónak az összeférhetlenségi bizott-sági tagságról való lemondási ügyében.

Következett a pénzügyminiszter által tegnap benyújtott javaslatok tár-gyalása, melyeket megszavaztak.

Felszólaltak Neményi, Komjáthy és Lukács miniszter.

Az új kormány.

Páris, jun. 27.

Az új kormány ma mutatkozott be. Nyilatkozatát a kamarában 23, a senátusban 60 szótöbbséggel vették tu-domásul.

A kormány terve, a kamarát fel-oszlatni.

*) E rovat alatti közleményekért a fele-lőség a beküldőt illeti. Szerk.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és l

Hirdetések.

1041 1899 m. sz.

577 2-3

Hirdetmény.

A város törvényhatósági közútjainak kavicsolásra szükséges 810 halom rostált kavics és 400 halom rostálatlan kavics szállításának biztosítására, a városi mérnöki hivatalban, folyó évi július hó 2-ikán délelőtt 10 órakor, írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Versenyezni kívánók 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatukat, a városi mérnöki hivatalhoz, az irt időre adják be.

Az ajánlatban kiteendő, hogy a vállalkozó a feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

A feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozvár, 1899 június 23

Kolozvár sz. kir. város mérnöki hivatala.

zs. 120—1899 e. ü.

575. 2—3.

Haszonbéri hirdetmény.

A gyulafehérvári és fogarasi gör. kath. érseki Szentzsák ferhatósága alatt álló Basilita tanalap tulajdonát képező Buzás-Bocsárd községi 769 hold 360 ööl területű tagosított birtoka, a szomszédos Túr község határán levő ugyanazon alap „Nagy-völgy” nevű 510 kar, hold területű tagosított birtokával együtt 1900 január hó 1-től kezdődő hat egymásután következő évről nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverés f. év július hó 6-án délelőtt 10 órakor alant-irt irodájában fog megtartatni. Kiküldési ár évi 7500 frt, mely összegben alól nevezett birtok nem fog haszonbérbe adatni.

Árverezni óhajtok kötelesek 750 frt bánatpénzt készpénzben, avagy a budapesti börzén jegyzett értékpapírokban letenni.

A haszonbéri feltételek alantirt irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Írásban beadott ajánlatot, csak abban az esetben fognak tekintetbe vétetni, ha fenti bánatpénz csatolása és azon kijelentés mellett fognak megtétele, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Kelt Balázsfalván, 1899 Junius hó.

Dr. Maniu Gyula
érseki és főegyházmegyei ügyész.

M e g h i v á s.

A **Hidalmáson** létesítendő takarékpénztár és hitelbank alakulók közgyűlésére Hidalmásra, az állami iskola termébe **1899 július 2-án d. e. 11 órára**

részvény aláírókat: 580. 1—1

- 1-ször az alaptőkének részvény aláírás által megtörtént biztosításáról meggyőződés szerzés végett;
- 2-ször a megalakulás kérdésében határozathozatal végett;
- 3-ször az alapszabályok megállapítása;
- 4-ször igazgatóság megválasztása;
- 5-ször felügyelő bizottság megállapítása;
- 6-ször alapítók felelőssége kérdésében határozathozatal végett;

alóírt alapítók tisztelettel meghívják:

Sombory Lajos
Szaecvay Sándor
Gyarmathy Mózsá
Hatfaludi Mór
Münstermann Győző.

Sz. 426—1899.

581. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, — hogy a sz. somlyói kir. járásbíró 1898 évi sp. II. 613. számú végzésével dr. Szakács Balázs ügyvéd által képviselt Farkas Násztásia felperes részére dr. Maniu Casius alperes ellen 25 forint követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytat alperestől 1899 év március hó 2. napján lefoglalt 573 frt-ra becsült ingóságokra, a Kolozvár városi kir. járásbíró 1899. VI. 125. számú végzésével az árverés elrendeltét, annak az alperes lakásán Kolozvárt, Széchenyi 7. számú házban leendő megtartására határidőül 1899. évi június hó 28. napjának délelőtt 11 órája tűztetik ki, — mikor a bíróság lefoglalt butorok, és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, — szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Fe-hivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna — és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Kolozvárt, 1899 évi június hó 20. napján.

Pap Jenő
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 1162—1899 tlvk

579. 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A bánffy-hunyadi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtójának Kolgya Vonucz [képv. Kolozvár-megyei tiszti ügyész által] végrehajtást szenvedő elleni 56 frt 46 k. követelés s járulékai iránti végrehajtási ügyében a bhunyadi kir. járásbíró határidőül levő és a végrehajtást szenvedők nevén álló jákótelki 36. sz. tlvkben A I. 1—20 rsz egész ingatlanokra az árverést 1400 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi aug. hó 17. napjának délelőtt 10 órájkor Jákótelken a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet §8-ban jelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. évi LX. tcz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

B. Hunyad, 1899 május hó 8.

Gruber,
kir. aljárásbíró.

ELADÓ

Kis-Küküllőmenti, saját termésű,

különböző **csemege, faj, peesenye** és különösen több évbeli **Leányka** bor nagybörzsezt palackozként, melyek **20 éves-nél öregebb és fiatalabb**

Ó-BOROK.

Ezek nagyrésze több nemzetközi egészségügyi világkiállításokon **aranyéremmel lett kitüntetve.**

Mintát küld ármegegyezés és utánvétellel.

Gerendy István,

527. 6—9.

p. Balázstelkén.

É r t e s í t é s !

Arról értesíttem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmegegyezésre működő és a legdisztingáltabb ízlést is kielégítő butorraktárban és műhelyemben ügyeim rendezéséhez szükséges rövid szünetet többen, kenyérszerzésre irányuló roszindulatú koholmányokkal ama híresztelésekre használták fel, hogy a régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugalemba vonultam, dolgozni már teljesen képtelen vagyok, munkát többé fel sem vállalom. Minthogy kiváló ízlésemről és pedáns munkámról külföldön elismert nevemet megmontani másképpen — p. versenymunkával — nem voltak képesek, mindezt csak azért híresztelték és híresztelik ma is, hogy helybeli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkör kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendelésekkel kitüntetni, tiszteletből a szünet alatt elszokjanak.

Éppen ezért az igazságnak, előkelő vevőimnek és a magam önértékének tartozom a tendenciózus rágalom dementálásával. A mit cietek itenni ama tiszteletteljes kérés által, — hogy szíveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbarendelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalommal befog bizonyosodni, hogy képes vagyok pedanteria, pontosság, tisztaság, tartósság, ízlés jutányosság tekintetében versenyezni a hazai és külföldi legelőkelőbb cégekkel éppen úgy, mint eddig, sőt nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ezentul még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessem. Nem dicsekvésépen teszem ezt az ajánlatot, hanem a félrevezetett nyilvánosság felvilágosításául. Ezek után van szerencsém jól ismert cézemet ismét nagyrabecsült jóindulatukba ajánlani, különösen új berendezések, garnitúrák kibővítése, bevonása, mindennemű javítása, átalakítása, vagy becsérelése tekintetéből. Ugyazintén bátorodom felhívni becses figyelmüket új, vagy régi butorokat „moly mentesítő” preparatumomra, melylyel több évi módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

Becsés megrendeléseket kérve maradok kiváló tisztelettel
415.13—* **Duchony János és fia.**

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozvárt, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és dívat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

257.36—x.)

Bernstein padló-fénymáz,
Pillanat padló-fénymáz,
Email Glasur fehér és színes,
fest és fényez egyhuzamban.
A M A R X L A J O S Bécs, Mainz és Szentpétervár
fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenivel kezelhető fénymáz padlók, konyhabutorok és bármilyen fa, vas vagy bádog házi eszközökre. Kitűnő mosható festék falra, konyhai öbítő helyeken. Raktára Gergely Ferencz, Blasini Sándor és ifj. Pere Istvánnál. 255.11—12.

Tüzes Karácson

deési királyi közjegyzőnél gyakorlott **helyettes vagy jelölt** azonnal alkalmazást nyerhet.

A román nyelvnek legalább szóban való bírása szükséges.

Bizonyítványokkal ellátott ajánlatok közvetlen fenti közjegyzőhez küldendők. 576. 2—P.

Bernáth Ede Sándor
kerékpár újdonságok
raktára és javító műhelye Kolozvárt,
(Vashidnál)

516. 9 00.

Sürgönyezim: Bernáth gépraktár, Kolozvárt.

Telefon szám 412.

Csak fiatal embereket

érdekel tudni, hogy a

Párisi Dr. Boiton-féle

Injectio Oriental

már néhány nap alatt elmulasztja még a legrégibb és legelhanyagoltabb kifolyást is. Felesleges tehát Santalt vagy Copaivát használni, mely csak a gyomrot rontja, de a bajt nem gyógyítja.

Kapható egyedül

Zoltán Béla

gyógyszertárában

Budapest, V., Nagykorona-utca 23.

Ára üvegenként 1 frt. 1.20 kr. előleges beküldésével franco.

Dombhát gyógyfürdő!

Besztercze-Naszód-megye.

Az évad Junius 15-étől Szeptember hó végéig tart.

Állomás Besztercze 530 méter a tenger felett. Posta- és távirda Ó-Radna.

Kies, szép hegyes vidéken, szabad széntartalmu vize üdülőknek léghő és emésztő szervi bántalmakban szenvedőknek igen ajánlható.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a fentvezetett fürdőt ez időnyre haszonbérbe kivettem és főtörékvésem leendő a n. érd. fürdő vendégeimet olcsón jó erdélyi kosztal és tisztán kezelt zamatos tiszta borokkal ellátani.

Szoba árak **30 krtól** feljebb, meleg fürdőjegy **40 kr.**, hidegfürdő **10 kr.**

Minden megkeresésre utasítással és felvilágosítással készséggel szolgál

563. 3—4.

Pfeuffer Ágoston
haszonbérlelő.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozvárt.